

Μάρω Φασουλή

Σπίτι Όσο Χωρείς και Χωράφι Όσο Θωρείς

15 Οκτωβρίου 2024 – 23 Νοεμβρίου 2024

CAN Christina Androulidaki Gallery, Αθήνα

Η γκαλερί CAN Christina Androulidaki παρουσιάζει την τρίτη ατομική έκθεση της Μάρως Φασουλή με τίτλο *Σπίτι Όσο Χωρείς και Χωράφι Όσο Θωρείς*. Η έκθεση εμβαθύνει στις έρευνες της Φασουλή γύρω από την παραδοσιακή υφαντική και την αρχιτεκτονική, αντλώντας έμπνευση από την ανώνυμη λαϊκή τέχνη και το άγριο, βραχώδες τοπίο στην Έξω Μεριά της Τήνου. Η καλλιτέχνη διερευνά την κατάρρευση των ορίων μεταξύ των φύλων, του ιδιωτικού και του δημόσιου χώρου, του ατομικού και του συλλογικού, μετασχηματίζοντας τον εκθεσιακό χώρο σε ένα συμβολικό σπίτι χωρίς τοίχους.

Η φράση "*Σπίτι Όσο Χωρείς και Χωράφι Όσο Θωρείς*" αποτελεί μια παραδοσιακή ελληνική έκφραση που αναφέρεται σε μια φιλοσοφία ζωής σχετικά με τον χώρο και την ιδιοκτησία. Με απλά λόγια, προτάσσει ότι είναι καλύτερο να έχεις ένα σπίτι τόσο μεγάλο όσο χρειάζεσαι, δηλαδή όσο μπορείς να ζήσεις άνετα μέσα του, και ένα χωράφι ή γη τόσο μεγάλη όσο μπορείς να δεις, δηλαδή όσο μπορείς να διαχειριστείς ή να αξιοποιήσεις. Πρόκειται για μια συμβολική φράση που προτρέπει στη μετριοπάθεια και στην αποφυγή της υπερβολικής επιδίωξης υλικών αγαθών και ιδιοκτησίας. Το σπίτι και το χωράφι έχουν συμβολικό χαρακτήρα: το πρώτο συνδέεται με την εσωτερική ζωή, τον χώρο που κατοικούμε, ενώ το δεύτερο με την εξωτερική ζωή, τη σχέση μας με τον κόσμο και τη φύση γύρω μας.

Το τοπίο της Τήνου, και ιδιαίτερα το ερειπωμένο τοπίο όπου δούλεψε κατά τη διάρκεια του *Kinono Residency* στο χωριό Ισμαήλ το 2022, συμπάρεσυρε τη σειρά έργων που γεννήθηκαν έκτοτε στο εργαστήριο της. Στην Έξω Μεριά της Τήνου, τα κτίσματα είναι κυρίως μονοχώροι, απλά, χαμηλά αγροτικά σπίτια με λιγοστά ανοίγματα και τοίχους από ξερολιθιές (χωρίς συνδετικό υλικό όπως τσιμέντο ή λάσπη), φτιαγμένα από πέτρες τοποθετημένες με επιδεξιότητα η μία πάνω στην άλλη, που επιτρέπουν τη φυσική αποστράγγιση του νερού και προστατεύουν από τους δυνατούς ανέμους. Στο Ισμαήλ, η Φασουλή στηρίχτηκε στην παραδοσιακή λιθοδομή και μεταμόρφωσε ένα εγκαταλελειμμένο σπίτι (έργο *Vallation*, 2022) σε οχηρό τυλίγοντάς το ολόκληρο με καλάμια και μάλλινο νήμα. Τοπικά φυσικά υλικά που με την πάροδο του χρόνου διαλύονται ειρηνικά, χωρίς να πληγώνουν το κτίσμα ή να τραυματίζουν το τοπίο.

Στην έκθεση της στην CAN, η καλλιτέχνης συνεχίζει αυτή την έρευνα, μεταφέροντας στοιχεία από το αγροτικό τοπίο στον εκθεσιακό χώρο. Γλυπτά που παραπέμπουν σε αρχέγονες μορφές, αποτροπαϊκά ξόανα, αρχιτεκτονικά απομεινάρια, συνυπάρχουν με σχήματα που θυμίζουν γδαρμένα ζώα, ή βράχια μπροστά από ένα ερειπωμένο σπίτι. Η είσοδος του σπιτιού, φτιαγμένη από μία ξύλινη δοκό υφαντικής (τμήμα του αργαλειού) με σκαλισμένα τα αρχικά "ΔΓ" του ιδιοκτήτη της, στέκει μοναχική, σαν ένα αυτοσχέδιο οικόσημο, μπροστά από ένα συμβολικό, αχανές αγροτικό τοπίο.

Στην αλληγορική αυτή εξερεύνηση, η Φασουλή χρησιμοποιεί τα έργα της – που κάποια θυμίζουν ταπισερί ή τρισδιάστατα κολλάζ με νήμα και ύφασμα, ενώ άλλα αναπτύσσονται στον χώρο ή στους τοίχους σαν γλυπτά– ως μέσο αφήγησης και ανάλυσης της σχέσης του ανθρώπου με τον χώρο και το σώμα. Κατά τη δημιουργία τους, επαναπροσδιορίζει τον ρόλο του σώματος της,

χρησιμοποιώντας το ως εργαλείο μέτρησης, όπου η παλάμη, ο πήχης ή ολόκληρη η φιγούρα της καθορίζουν το μέγεθος και τη μορφή των έργων.

Με αυτόν τον τρόπο, η καλλιτέχνης εστιάζει στον ενσώματο χαρακτήρα της υφαντικής τέχνης, εξερευνώντας τις ανθρωπολογικές και κοινωνικές του διαστάσεις καθώς εργάζεται με έντονη τη συνείδηση της γυναικείας εμπειρίας, χρησιμοποιώντας το σπίτι ως σύμβολο του γυναικείου χώρου και της επέκτασή του στο τοπίο. Η έννοια του "σπιτιού όσο θωρείς" αντικατοπτρίζει μεταξύ άλλων και την ιδέα ενός χώρου που ενώ παραδοσιακά κτίζονταν από τον άντρα, αποτελούσε την "εστία", κατοικούσαν και προστάτευε όλα τα μέλη της οικογένειας, ενώ ταυτόχρονα αποτελούσε το κέλυφος της γυναίκας, τον χώρο όπου ζούσε, εργάζονταν και δημιουργούσε. Στην προσέγγιση της Φασουλή, το σπίτι δεν περιορίζεται από σταθερά όρια· αντίθετα, ανοίγεται και επεκτείνεται, συγχωνευόμενο με τη γη.

Στη δημιουργική της διαδικασία, η Φασουλή δίνει έμφαση όχι τόσο στο τέλειο, αυστηρά κανονιστικό αποτέλεσμα, αλλά στη διαδικασία και την προετοιμασία, όπου το σώμα γίνεται μετρητική μονάδα. Δουλεύοντας αντίθετα από τις παραδοσιακές υφάντρες, υιοθετεί μια προσωπική προσέγγιση που προκρίνει την ελεύθερη έκφραση, αγκαλιάζει τα έντονα και απροσδόκητα χρώματα, τα λάθη, τα σκισίματα, τις ατέλειες, τα ξέφτια και τις τρύπες, και τα αναδεικνύει ως θεμελιώδη στη σύνθεση των έργων της. Τα χειροποίητα έργα της, που συχνά αφήνονται σκόπιμα "ανολοκλήρωτα" με βάση την παραδοσιακή υφαντική, αντανakλούν την προσωπική της αισθητική.

* Όλα τα έργα της έκθεσης είναι άτιπλα, ως φόρος τιμής στη λαϊκή τέχνη, όπου τα έργα συνήθως δεν έφεραν τίτλους και οι δημιουργοί παρέμεναν ανώνυμοι.

Βιο. Η **Μάρω Φασουλή** σπούδασε ζωγραφική (2000-2005) και το 2009 ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές της σπουδές στο Τμήμα Εικαστικών Τεχνών της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών της Αθήνας. Το 2023 διακρίθηκε με το βραβείο Τέχνης του Ιδρύματος Γ. & Α. Μαμιδάκη, ενώ το 2021 κέρδισε την υποτροφία του προγράμματος υποστήριξης καλλιτεχνών της Artworks/ Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος. Από το 2008 είναι ιδρυτικό μέλος της εικαστικής ομάδας Under Construction και έχει πραγματοποιήσει 3 ατομικές εκθέσεις, μεταξύ των οποίων την έκθεση "Από τον Αγκώνα ως τον Καρπό" στο Κέντρο Τεχνών του Δήμου Αθηναίων (2020) σε επιμέλεια του Χριστόφορου Μαρίνου, και την έκθεση "Picnic στη Βόρεια Κορέα", στη γκαλερί CAN Christina Androulidaki (2017). Μερικές από τις ομαδικές εκθέσεις στις οποίες έχει λάβει μέρος περιλαμβάνουν τις: "Μεθοριακότητα", γκαλερί Citronne, Αθήνα (2024), "Ο Εφιάλτης της Περσεφόνης", Εξώμβουργο, Τήνος (2023), "Limassol after development what?", Λεμεσός, Κύπρος (2022), "Weaving Worlds", American College of Greece (Deree), Αθήνα (2022), "Four -plus one- Elements", Kinono Residency Program, Τήνος (2022), "thenSYN II: GOING VIRAL", Steinzeit gallery, Βερολίνο, Γερμανία (2022), "Ειδύλλια Οδός", Τεχνόπολη Δήμου Αθηναίων, Αθήνα (2022), "Radium Palace", K-Gold Temporary gallery, Λέσβος (2021), "Weaving the Future Part III", Δημοτική Πινακοθήκη, Σκόδρα, Αλβανία (2021), "The Folk /Τα δημώδη", The Symptom Projects, Μουσείο Λαϊκής Τέχνης και Παράδοσης Αγγελική Χατζημιχάλη, Αθήνα (2019) και Μουσείο Ελληνικής Επανάστασης - Οικία Πανουργιά, Άμφισσα (2018), "Face to Phase", με την υποστήριξη του NEON, Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, Αθήνα (2017), "Άγνωστος Καλλιτέχνης", Πολιτιστικό Κέντρο Τρύφων, Μήθυμα, Μόλυβος, Λέσβος (2015), "Η Ελάχιστη Δομή", Ρομάντσο, Αθήνα (2014), "Αστοχία", The Symptom Projects, πρώην νοσοκομείο Άμφισσας, Άμφισσα (2014), "Εκ νέου, Μια νέα γενιά Ελλήνων καλλιτεχνών", Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (ΕΜΣΤ) (2013), "Προς Τήνο, Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού, Τήνος (2013), "Το Αρχιτεκτονικό Αντικείμενο", Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Ιλεάνα Τούντα (2013), "Σημείο φυγής", Πεδίο Δράσης Κόδρα, Θεσσαλονίκη (2012), κ.α. Εκπροσωπείται από την γκαλερί CAN Christina Androulidaki, Αθήνα.